

Sygn. akt VU 1422/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głównyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 roku w Legnicy

sprawy z wniosku P. Ż.

przy udziale osób zainteresowanych B. B., J. T., K. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołania P. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 05 września 2013 roku

znak (...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 05 września 2013 roku, znak (...), dotyczącą B. B., (...), dotyczącą J. T., (...), dotyczącą K. Z. oraz (...), dotyczącą obowiązku płatnika składek P. Ż. opłacenia składek na Fundusz Pracy i (...), na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ten sposób, że ustala, iż:

- we wskazanych w decyzjach (...),

(...), (...okresach podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne zainteresowanych B. B., J. T. i K. Z. stanowią kwoty obowiązującego we wskazanych w tych decyzjach okresach minimalnego wynagrodzenia,

- płatnik składek P. Ż. nie jest zobowiązany do opłacenia składek

na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych określonych w decyzjach (...) (Fundusz Pracy) i (...).

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. oznaczonymi datą 05 września 2013 r. decyzjami:

(...), (...), (...), ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i chorobowe zainteresowanych B. B., J. T. i K. Z.,

- (...), (...) ustalił kwoty składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał płatnik składek P. Ż. nie zadeklarował we właściwej wysokości obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników, za miesiące od stycznia 2009 r. do kwietnia 2013 r. Płatnik składek nie przyjął do podstawy wymiaru składek faktycznych przychodów osiąganych przez B. B., J. T. i K. Z. lecz zadeklarował składki przyjmując podstawę wymiaru w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył płatnik składek P. Ż..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołanie. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że na podstawie ustaleń zawartych w protokole kontroli z dnia 02 lipca 2013 r. stwierdzono, że płatnik składek P. Ż. nie zadeklarował we właściwej wysokości obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników, za miesiące od stycznia 2009 r. do kwietnia 2013 r. Płatnik składek nie przyjął do podstawy wymiaru składek faktycznych przychodów osiąganych przez B. B., J. T. i K. Z. lecz zadeklarował składki przyjmując podstawę wymiaru w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Płatnik składek wypłacał wynagrodzenia z dołu w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. W dokumentach rozliczeniowych do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pieniężnych P. Ż. przyjmował wynagrodzenie wypłacone w następnym miesiącu, którego deklaracja dotyczyła. Płatnik składek przekazywał kwoty wynagrodzeń na rachunek bankowy, a pracownicy kwitowali odbiór gotówki na listach płac. P. Ż. przekazywał na konto bankowe pracowników przelewy środków pieniężnych w wysokościach odpowiadających brutto wskazanym wyżej kwotom podstaw wymiaru składek. Przekazywane na konto środki opatrzone były tytułem „wypłata” i przekraczały swoją wysokością kwoty zapisane w listach płac. Organ rentowy nie dał wiary wyjaśnieniom płatnika składek oraz osób zainteresowanych, wskazującym na dopłacanie przez osoby zainteresowane różnicy kwot w celu pokrycia rat kredytu. W ocenie tego organy działania miały na celu zaniżenie składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Płatnik składek P. Ż. prowadzi pod firmą (...) działalność gospodarczą. Zainteresowani B. B., J. T. i K. Z. są zatrudnieni u płatnika składek na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony z wynagrodzeniami w wysokości równej minimalnej wysokości obowiązującego w poszczególnych okresach wynagrodzenia. W okresie od stycznia 2009 r. do kwietnia 2013 r. P. Ż. wypłacał wynagrodzenia z dołu w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. W przesyłanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentach rozliczeniowych, do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pieniężnych P. Ż. przyjmował wynagrodzenie wypłacone w następnym miesiącu, którego deklaracja dotyczyła. Osoby zainteresowane posiadały zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych. Kwoty rat kredytów przewyższały kwoty należnych osobom zainteresowanym minimalnych wynagrodzeń za pracę. Osoby te przekazywały płatnikowi składek kwoty stanowiące różnicę pomiędzy należnymi im kwotami wynagrodzeń i rat kredytów. Na ich prośbę płatnik składek otrzymane od zainteresowanych kwoty wraz z należnym im wynagrodzeniem za pracę przelewał co miesiąc na rachunki banków. Przelewane na konta bankowe kwoty opatrzone były tytułem „wypłata”. Osoby zainteresowane zamieszkują w niewielkich miejscowościach i w celu uniknięcia konieczności przejazdów do miast w celu regulowania

comiesięcznych zobowiązań kredytowych uzgodnili z P. Ż. opisany wyżej sposób regulowania zobowiązań płacowych oraz kredytowych. Zgodnie z tymi uzgodnieniami, płatnik składek przekazywał kwoty wynagrodzeń na wskazane przez zainteresowanych rachunki bankowe, a pracownicy kwitowali odbiór gotówki na listach płac.

B. B. mieszka w U. i pracuje u płatnika składek jako stolarz od 1996 r. W 2007 r. zaciągnął kredyt w (...). Nie ma nikogo na utrzymaniu, mieszka z rodzicami. Przekazywane P. Ż. kwoty po 170 zł miesięcznie otrzymywał od rodziców.

J. T. mieszka w B.. Pracuje u P. Ż. od września 2008 r. jako trakowy. Od 2009 spłaca zaciągnięty w (...) i (...) skonsolidowany kredyt w (...) w Z.. Zainteresowany ma na utrzymaniu dzieci w wieku 10 i 12 lat. Do ubiegłego roku jego żona pracowała na podstawie umów zlecenia. Zainteresowany korzysta z pomocy rodziny oraz pomocy (...).

K. Z. mieszka w S. i pracuje w stolarni P. Ż. od 2008 r. Zainteresowany zaciągnął w (...) i (...) dwa kredyty na sfinansowanie remontu zakupionego domu. Wraz z zainteresowanym i jego żoną mieszkają jej siostra i brat. Wszyscy posiadają swoje dochody – żona zainteresowanego pobiera emeryturę, syn pracuje, jego szwagierka pobiera rentę rodzinną oraz szwagier otrzymuje zasiłek. Łączny dochód jego rodziny, nie licząc wynagrodzenia syna, wynosi około 4.200 zł miesięcznie.

Na wniosek zainteresowanych płatnik składek wydał im zaświadczenia określające wysokość ich wynagrodzeń wyższą od faktycznie przysługujących.

dowód: wyjaśnienia zainteresowanych:

B. B. e-protokół, 00:14:00 – 00:23:00 oraz k. 461-463

akt kontroli,

J. T., e-protokół, 00:24:00 – 00:34:00 oraz k. 469-473 akt

kontroli,

K. Z., e-protokół, 00:35:00 – 00:45:00 oraz k. 477-479

akt kontroli,

wyjaśnienia zainteresowanego, e-protokół, 00:50:00 – 00:53:00 oraz

k. 31-32 akt kontroli.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są między innymi pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. Zgodnie z art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Osoby będące pracownikami podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ust. 1 wskazanej ustawy) oraz wypadkowemu (art. 12 ust. 1 wskazanej ustawy). Ponadto, zgodnie z treścią art. 66 ust. 1 pkt 1 a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlegają również obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Stosownie do treści art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust 1 pkt 1, tj. pracowników z wyłączeniem prokuratorów, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 (przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy) z zastrzeżeniem ust. 2 (w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną).

Jak wynika natomiast z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Stosownie do art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób z zastrzeżeniem ust. 5 (przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych), ust. 6 (podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych i 10 (podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f i pkt 21, z wyłączeniem osób duchownych będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych, jest kwota odpowiadająca wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych).

Stosownie do art. 29 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006r. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wysokość składki na Fundusz określa ustawa budżetowa (ust. 2). Do czasu określenia wysokości składki przez ustawę budżetową, stosuje się składkę w wysokości ustalonej na rok poprzedni. Po ustaleniu wysokości składki przez ustawę budżetową, płatnicy składki dokonują korekty wysokości wpłat od początku roku budżetowego w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa (ust.3).

Zgodnie z treścią art. 104 ust. 1 pkt 1 a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2007r. Nr 69, poz. 415) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, a w przypadku osób wykonujących pracę w okresie odbywania karę pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, co najmniej 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę opłacają pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby pozostające w stosunku pracy lub w stosunku służbowym.

W rozpoznawanej sprawie ustalenia Sądu wymagało, czy organ rentowy prawidłowo ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych osób zainteresowanych.

Podstawę ustaleń zarówno decyzji odmownej jak i ustaleń faktycznych sprawy stanowią w istocie wyłącznie zbieżne w swej treści wyjaśnienia płatnika składek oraz zainteresowanych. Z ustaleń tych wynika, iż zainteresowani zobowiązani

byli do regulowania rat kredytów, których miesięczna wysokość przekraczała wysokość należnych im na poziomie minimalnego wynagrodzeń za pracę rat. Wszyscy zainteresowani zamieszkują w niewielkich miejscowościach, w których nie mają możliwości regulowania zobowiązań kredytowych. Ta obiektywna okoliczność przesądziła o tym, że na wniosek zainteresowanych płatnik składek bieżące wynagrodzenia zainteresowanych wraz z otrzymanymi od nich brakującymi na pokrycie rat kredytu kwotami przelewał na wskazane rachunki bankowe.

Nie dając wiary wyjaśnieniom płatnika składek oraz osób zainteresowanych organ rentowy nie zaakceptował tych istotnych okoliczności faktycznych. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie wyraził przekonanie, że opisane działania miały służyć zaniżeniu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

W ocenie Sądu przedstawiona przez płatnika składek i osoby zainteresowane relacja jest wiarygodna. Należy uwzględnić obiektywny fakt, że płatnik składek prowadzi niewielką działalność gospodarczą i z tego względu uzyskany z tej działalności przychód nie mógł być szczególnie wysoki. Stąd wniosek, że i wysokość wynagrodzeń zainteresowanych była adekwatna do możliwości finansowych płatnika składek. Racjonalne w przekonaniu Sądu są również motywy, którymi kierowały się osoby zainteresowane prosząc płatnika składek o regulowanie ich zobowiązań kredytowych. Zainteresowani zamieszkują w niewielkich miejscowościach, w których nie mają możliwości płacenia rat kredytowych, tym bardziej że jak wynika z ustaleń faktycznych, prowadzą skromne życie. Z jednej zatem strony zainteresowani nie musieli troszczyć się o comiesięczną płatność rat kredytów, a natomiast przyjęty sposób wypłaty wynagrodzeń nie stanowił dla płatnika składek żadnej uciążliwości. Poza gołosłowną sugestią, iż „P. Ź. przekazywał na konto bankowe (...) przelewy (...) w wysokościach odpowiadających brutto wskazanym wyżej kwotom podstaw wymiaru składek” (por. odpowiedź na odwołanie, k. 4v.), brak jest w sprawie dowodów na poparcie wskazanych twierdzeń. Istnieje natomiast dowód przeciwny, jak bowiem wynika z wyjaśnień K. Z., na pokrycie rat kredytu przekazywał płatnikowi składek kwotę 640 zł miesięcznie, wyższą od kwot brutto, o których mowa w cytowanym wyżej fragmencie uzasadnienia odpowiedzi na odwołanie.

Ze wskazanych wyżej przyczyn istnieją w przekonaniu Sądu uzasadnione podstawy do przyjęcia, że w okresie wskazanym w zaskarżonych decyzjach podstawę wymiaru składek osób zainteresowanych stanowiło minimalne wynagrodzenie za pracę. Wbrew zatem bezzasadnym argumentom organu rentowego płatnik składek zadeklarował składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych we właściwej wysokości. Przyjął bowiem do podstawy wymiaru składek faktyczne przychody osiągnięte przez osoby zainteresowane w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Stąd ustalenie podstaw wymiaru składek w kwotach wyższych niż faktyczne przychody osób zainteresowanych w wysokości minimalnego wynagrodzenia narusza wskazane w uzasadnieniach zaskarżonych decyzjach przepisy.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ par. 2 k.p.c. uwzględniając uzasadnione odwołanie, zmienił zaskarżone decyzje i orzekł co do istoty sprawy.